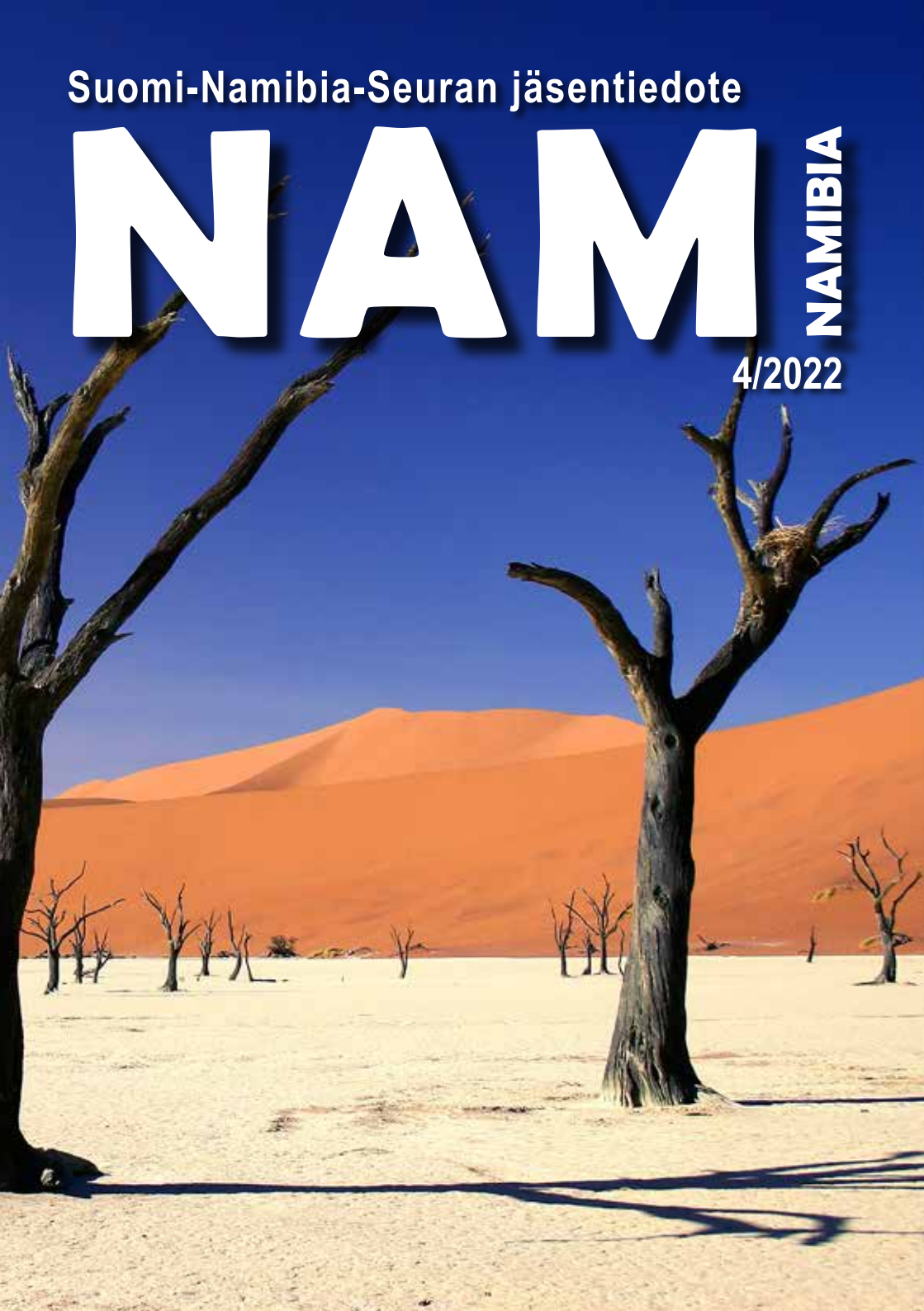
Suomi-Namibia-Seuran jäsentiedote

NAM

NAMIBIA

4/2022

Suomi-Namibia-Seura ry

Rauhanasema, Veturitori
00520 Helsinki
www.suominamibiaseura.fi

Tykkää meistä Facebookissa!

Tilinumero:
FI48 8000 1970 1254 81
(Danske Bank)
Viite: 31697
Käytä viitenumeroa maksaessasi jäsenmaksusi. Jos maksu tapahtuu muualta kuin omalta tililtäsi, merkitse viestikentään oma nimesi.

Liittyminen ja jäsenrekisteri:
Seppo Kalliokoski
040 7743504
seppo.kalliokoski@icenet.fi

Jos yhteystietosi muuttuvat, ilmoita siitäkin Seppo Kalliokoskelle. Tarkista takakannesta, että yhteystietosi ovat ajan tasalla. Sähköpostilla pystymme tiedottamaan nopeasti, jos esimerkiksi namibialaisia vieraita tulee lyhyellä varoitusajalla.

Jäsentiedote:
Ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Toimitus ja taitto:
Pauliina Shilongo
050 309 2517
pshilongo@gmail.com

Paino:
Grano Oy, Vantaa 7/2022

Kannen kuva: Esa Eirola

Suomi-Namibia-Seura on vuonna 1974 perustettu ystävyysseura, jonka tarkoitus on syventää suomalaisten Namibia-tietämystä ja kaikenlaista kanssakäymistä kansojemme välillä.

Kauden 2022 hallitus:
Seppo Kalliokoski, pj
Ritva Semi, varapj.
Laura Ketonen, sihteeri
Martti Eirola
Olivia Heinonen
Risto Jaakkola
Maija Malmström
Eeva-Maria Muurman
Pauliina Shilongo
Olli Vainio

Varajäsenet:
Esa Eirola
Heli Kuusipalo
Anu Lehtinen
Tuomo Pohjantuli
Jouni Salko
Heikki Salko

Jäsenmaksu:
20 euroa/vuosi,
opiskelijoilta 10 euroa/vuosi.

Nyt matkaa suunnittelemaan!

Ensimmäinen matkani Namibiaan oli pitkän haaveen täyttymys tammikuussa 1973. Sen jälkeen on matkoja kertynyt lukematon määrä. Aina kun joku lähtee, niin tekisi mieli mukaan. Minulle tärkein syy on mennä tapaamaan ystäviä. Toiselle matkan syy voi olla vaikka Etoshan rikas eläin- ja lintukanta.

Olen usein matkamessuilla sanonut, että on eläimiä muuallakin, mutta suomalaisista pitäviä ihmisiä ei ole niin paljoa kuin Namibiassa. Jos ostat matkan vaikka Koonololta (mainos tässä lehdessä) näet varmasti paljon eläimiä ja ihmisiä. Sinua palvellaan ensiluokkaisesti ja olet tyytyväinen. Entä mitä jos ostat vain palvelut ja vuokra-auton? Silloin saat tunteen ”löytöretkeilijänä” kun saat itse etsiä silmilläsi kaikki eläimet Etoshan noin vanhan Uudenmaan läänin kokoiselta alueelta. Koet löytämisen ilon. Ei se vaikeaa ole, kun on hyvä kartta ja navigaattori. Mutta tietenkin helpointa on ostaa koko matka ja palvelu, niin tarvitsee vain kulkea mukana ja saat nähdä ja kuulla enemmän kuin voit edes kuvitella. Sinulle jolla on ollut joku sukulainen tai ystävä tai tuttu töissä Namibiassa, on kokemus, kun löytyy ihmisiä jotka kertovat muistoja hänestä ja hänen asuinpaikoistaan. Oma lukunsa on eri aikoina Suomessa opiskelleiden tapaamiset.

Seurana meillä on takana hiljaisempi aika Koronan takia, mutta kuluneena vuonna 2022 rohkaisimme itsemme elokuvafestivaaleilla ja muilla pienimmillä tapahtumilla. Viimeisin oli Keskustelutilaisuus teemana ”Namibiasta Suomeen ennen ja nyt”. Mielenkiintoinen ja ajatuksia herättävä oli muistutus siitä, että ensimmäinen afrikkalainen Nykyisestä Namibiasta Suomeen matkustanut oli 1974 Eeva Maria os. Haikali ja ensimmäinen Suomen kansalaisuuden saanut Rosa Clay 1887, sitten kaksi, jotka olivat suomalaisen kanssa naimisissa Kitty Björklund 1982 ja Frieda Rautanen 1891. Kesti lähes 70 vuotta kun pastori (myöhemmin piispa) Leonard Auala 1959 tuli Suomeen ja siitä asti on tie pysynyt auki. 1960 luvulla tänne tuli mm. Nickey Iyambo, joka ehti olla vuodesta 1990 ministerinä useissa ministeriöissä ja lopuksi Namibian varapresidenttinä.

Ei anneta ruohon kasvaa maidemme väliselle liikenteelle. Kiitos jäsenille tästä vuodesta ja oikein hyvää Uutta vuotta 2023. Nähdään Matkamessuilla Helsingin Messukeskuksessa 20–22.1.2023 osastolla 7ky4.

Seppo Kalliokoski
040 7743504, seppo.kalliokoski@icenet.fi

Nyt pääset taas NAMIBIAAN

Namibia on Afrikan turvallisimpia maita, niin terveydellisesti kuin yhteiskunnallisilta oloiltaan. Namibian luonto ja Namibian ihmiset tekevät maasta ihanteellisen vierailukohteen.

Teksti: *Olle Eriksson.* Kuvat: *Esa Eirola, Ndeshipanda Shilongo*

Kaikkeen matkustamiseen pätee se yleissääntö, että turhaa matkustamista on vältettävä. Ilmastonäkökohdat ovat tärkeitä, mutta on muistettava, että matkailulla on monta muutakin ulottuvuutta. Kansojen välistä yhteyttä ja ystävyyttä ylläpidetään parhaiten kohtaamalla. Virkistäytymiselläkin on merkityksensä. Turismilla on erittäin tärkeä merkitys monen maan taloudelle ja työllisyydelle.

Yhä useammat matkailijat löytävät Namibiaan, joskin pitkittynyt koronapandemia ja Venäjän hyökkäys

Spitzkoppe.

Ukrainaan ja siitä seurannut hintojen nousu on hidastanut matkailun elpymistä. Vierailijat kuitenkin hajaantuvat eri puolille maata, joka on kaksi ja puoli kertaa Suomen kokoinen, ja saapuvat melko tasaisesti ympäri vuotta, joten tungosta ei ole. Suuria lomakeskuksia maassa ei ole eikä maahan tule lomalentochartereita. Näin maa on myös välttynyt massaturismin haitoilta. Turismi on noussut yhdeksi tärkeimmäksi elinkeinoksi, se työllistää ja tuo maalle tarpeellista ulkomaista valuuttaa.

Kehitys jatkunut suotuisana

Namibian kansa taisteli ja kärsi itsenäisyytensä saavuttamiseksi. Kolmen vuosikymmenen ajan on saatu nauttia vapaudesta, rauhasta, ihmisoikeuksista, demokratiasta ja kehityksestä. Namibia on vähiten korruptoituneita maita Afrikassa ja koko maailman tilastoissa. Namibiassa on sananvapaus ja suhteellisen hyvät koulutusmahdollisuudet ja julkiset palvelut. Infrastruktuuri on kehittynyttä. Talouden kasvu on valitettavasti kuitenkin johtanut suuriin tuloeroihin. Työttömyyttä ja köyhyyttä esiintyy vieläkin ja pandemia on lisännyt sitä entisestään.

Mitä turisti hakee?

Namibiaan tullaan etupäässä nimenomaan sen luonnon ja rauhan vuoksi. Namibiassa on autiomaita, aroja, savanneja, vuoria. Silmä lepää avaria maisemia katsellessa. Sielu rauhoittuu, kun hiljaisuuden rikkoo vain lintujen viserrys ja sirkkojen siritys. Lämpö ja aurinko tekee hyvää ruumiille. Illalla voi rentoutua nuotion ääressä. Ennen nukkumaan menoa voi ihailla useimmiten pilvetöntä eteläistä tähtitaivasta, jolla on enemmän tähtiä kuin pohjoisella.

Afrikan villi eläimistö on täällä kuin tarjottimella maan lukuisilla luonnonsuojelualueilla. Autioita hiekkarantoja on silmänkantamattomiin. Tyrskykalastus on suosittu ajanviete. Turisti ei yleensä lähde Namibiaan löhöilemään, vaan viettämään aktiivilomaa. Yhä useammat vierailijat haluavat myös tutustua ihmisten elämään kaupungeissa, karja- ja riistatiloilla, sekä maaseudun kylissä ja majoissa.

Botswanantrappi Etoshan kansallispuistossa.

Welwitschia mirabilis.

Namibia tarjoaa kokemus- ja elämysmatkailua parhaimmillaan.

Luontokohteet

Etoshan luonnonsuojelualue eli kansallispuisto on turistien ykköskohde. Alue on suuri ja siellä liikutaan autossa tai matkanjärjestäjän bussissa. Alueen sisällä on kuusi Namibian Wildlife Resorts – majoituspaikkaa. Vanhojen Okaukuejon, Halalin ja Namutonin lisäksi sieltä löytyvät uudemmat Onkoshi ja Dolomite Camp sekä vain telttailumahdollisuuden tarjoava Olifantsrus. Useimmat Afrikan eläimet ovat täällä edustettuina ja etenkin kuivana aikana, touko- marraskuussa, niitä näkee vesipaikoilla. Antilooppeja, seeproja, strutseja ja kirahveja on kaikkialla.

Useimmat vierailijat tallentavat kameraansa myös norsuja, leijonia, sarvikuonoja, hyeenoja, sakaaleja ja kymmeniä ellei satoja lintulajeja. Leopardin tai gepardin näkeminen on harvinaisempaa. Puhveleita, virtahepoja tai krokotiileja ei Etoshassa ole - niitä varten täytyy matkata kaukaiselle Caprivin alueelle tai naapurimaahan Botswanaan. Eläimiä näkee useissa muissakin kansallispuistoissa, luonnonsuojelualueilla sekä yksityisissä eläinpuistoissa ja metsästystiloilla.

Namibin autiomaa, avarine ja kuitenkin vaihtelevine maisemineen, tuhatvuotisine ikilehti-welwitschioineen ja muine ihmeellisine kasveineen, aavekaupunkeineen ja timantteineen, jättää kävijään lähtemättömän vaikutuksen. Hiekkameren keskellä sijaitseva, korkeiden dyynien ympäröimä Sossusvlei on erittäin suosittu luontokohde, keskellä UNESCOn listalla olevaa maailmanperintökohdetta. Pienempiä dyynejä löytyy myös Swakopmundin läheltä.

Maan eteläosien Fish River Canyon on sekin kiinnostava käyntikohde. Useimmat näkevät sen vain ylhäältä, reunoilta, hyvä niinkin. Hyväkuntoiset voivat viileänä ja kuivana vuodenaikana myös vaeltaa sen pohjalla.

Twyfelfontein, Epäilysten lähde, oli monista kalliopiirroksista päätellen aikoinaan san-kansan suosima paikka. Tämä nimettiin jo aikaisemmin UNESCOn maailmanperintökohteeksi. Lisää kalliopiirroksia ja -maalauksia löytyy

mm. Erongon Ameibissa sekä Spitzkoppien ja Brandbergin vuorilta. Viimemainittu on Namibian korkein vuori, n. 2600 metriä merenpinnan yläpuolella.

Epupan ja Ruacanan putoukset Kunene-joessa ovat mahtava näky etenkin sadeaikana ja pian sen jälkeen, helmi-toukokuussa. Ympäri vuoden vettä kuljettavia jokia ei muuten ole kuin rajoilla: Kunenen lisäksi Okavango, Kwando, Sambesi ja Gariep/Oranje. Suuria tekojärviä ovat mm. Hardap ja Von Bach. Victorian putoukset ja Okavangon delta kuuluvat usein Namibiavierailujen ohjelmaan, vaikka sijaitsevatkin maan rajojen ulkopuolella.

Waterberg on myös käynnin arvoinen paikka. Kiipeä vuorelle, vaeltele tai osallistu safariajelulle. Näe myös Otjikoton pohjaton ”järvi”, maailman suurin tunnettu meteoriitti, dinosauruksen jalanjälkiä, apinanleipäpuita.

Rannikon elämää voi seurata esim. Cape Crossin afrikanhyljeyhdyskunnassa sekä Walvis Bayn tai Lüderitzin delfiini- ja hyljeristeilyillä. Viime vuosina valaitakin on käynyt näyttäytymässä , jopa kanootilla liikkeellä oleville.

Hieman vaativampia luontosafareja voi tehdä Damaramaan ja Kaokon erämaaseuduille sekä Kaudumin viidakkoon ja Walvis Bayn eteläpuolella sijaitsevaan Sandwich Harbouriin. Ai-Aisin ja Gross Barmenin kuumassa ja mineraalipitoisessa vedessä voi hoitaa kolottavia luita ja niveliään.

Historian havinaa

Historiallisesti merkittäviä kohteita ovat mm. Cape Cross, jonne portugalilaiset merenkävijät pystyttivät 1400-luvun lopulla ristin, Lüderitzin Diaz Point, portugalilaisten jäljiltä sekin, Bethanien ja sen 200 vuotta vanha Schmelen House, jossa suomalaisten Rautasen ja Björklundin puolisoiden äiti pienenä taaperteli, Duwisibin linna keskellä

Kolmanskopin autiokaupunki.

”ei mitään”, sekä Windhoekin, Okahandjan ja Swakopmundin vanhat muistomerkit ja rakennukset.

Otjimbingwe oli aikoinaan Namibian lähetystyön ja saksalaisen hallinnon keskus. Siellä Martti Rautanen kohtasi 15-vuotiaan Friedan vuonna 1869. Myös B.B. Björklund löysi sieltä namibialais-saksalaisen puolisonsa, Friedan sisaren Kittyn. Ambomaan Olukondassa, Omandongossa, Omulongalla

ja muualla on suomalaisten lähetyspioneerien jälkiä nähtävänä. Windhoekin, Swakopmundin ja Olukondan (Nakambale) museoissa kannattaa myös käydä. Olukondassa voi bonuksena nauttia perinteisen hirssipuuro- ja kana-aterian villipinaattikastikkeineen ja jauhokaljoineen.

Ihmisiin kannattaa tutustua

Namibian ihmisiä ei pidä unohtaa. Heihin voi myös tutustua. Suomalaisilta se käy helposti. Suomen ja savon kielilläkin saattaa monissa paikoissa pärjätä. Puolet väestöstä puhuu ndongaa, kwanjamaa ja muita wambokieliä. Bantukieliryhmään kuuluvat kavangot, kaprivit, hererot, himbat ja dhimbat ovat wambojen lähisukulaisia. Pisimpään maassa asuneet puhuvat naksutellen khoikhoi-gowab (nama-damara), kung- ja muita khoisan-kieliä. Rehobothin bastardit, Kapin värilliset ja buurit puhuvat hollantilaisperäistä afrikaansia. Saksaa ja portugalia kuulee myös paljon. Noin viisi prosenttia maan väestöstä on eurooppalaista alkuperää, monet suvuista ovat tosin asuneet Afrikassa vuosisatoja. Maan virallinen kieli on englanti.

Namibian etelä- ja keskiosat ovat erittäin harvaan asuttuja. Koko maa on maailman kolmanneksi harvimmin asuttu maa, Grönlannin ja Mongolian jälkeen. Yli puolet 2,5 - miljoonaisesta väestöstä asuu Angolan rajan pinnassa, sata kilometriä leveällä vyöhykkeellä eli entisen Ambomaan, Kavangon ja Kaprivin alueilla. Himbat pukeutuvat vielä perinteisiin asuihin kotiseudulla ollessaan. Monin paikoin elanto hankitaan vielä perinteisten maanviljelytapojen, metsästyksen ja juurien keräilyn avulla. Monet afrikkalaiset perinteet, elinkeinot ja tavat ovat kuitenkin unohtuneet. Co-

Pelikaanit saapuvat tervehtimään risteilylle osallistuvia Walvis Bayn edustalla.

cacolat, kauniit ja rohkeat tv-sarjat ja muut läntisen turmeluksen tuotteet ovat löytäneet tiensä myös syrjäkyliin.

Kaupungit

Maan pääkaupungissa Windhoekissa asuu 15 % maan väestöstä eli n. 400 000 ihmistä, suurin osa apartheidin ajan perua olevissa afrikkalaisessa Katuturan ja ”värillisessä” Khomasdalin kaupunginosissa. Samanlainen kaupunginosajärjestelmä näkyy vielä muissakin kaupungeissa. Pääkaupungin jälkeen suurimmat kaupungit ovat rannikolla sijaitsevat satamakaupunki Walvis Bay ja lomanviettokaupunki Swakopmund sekä Kavangon Rundu ja Ambomaan Oshakati, Ongwediva ja Ondangwa.

Matkadokumentit

Tarvitset passin, jonka on oltava voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen. Suomalaisella passilla Namibiaan tai sen naapurimaihin, Angolaa lukuun ottamatta, matkustava ei tarvitse viisumia. Tarvitset lentolipun, jossa on myös paluukuljetus. Ellei sinulla ole ennestään matkavakuutusta, on sellainen syytä hankkia. Vakuutuskortti tai vakuutusyhtiön yhteystiedot on hyvä olla mukana. Koronapandemianaikaiset rajoitukset ovat poistuneet.

Rokotukset, terveysnäkökohdat

Pakollisia rokotuksia ei Namibiaan matkustettaessa ole. Mahdollisimman

Sossusvlein dyynille kapuaminen on hikistä hommaa.

korkea rokotussuoja Covid-19 – tautia vastaan on erittäin suositeltava. Hepatiittia vastaan on hyvä suojautua ottamalla Havrix- tai Twinrix-rokotus, samoin jäykkäkouristusrokotteen tulee olla kunnossa. Matkailijoille suositellaan yleensä myös kurkkumätä- ja poliorokotusten voimassa pitämistä. Kansainvälinen rokotustodistus ja keltakuumerokotus on tarpeen vain jos samalla matkalla käyt Angolassa tai jossakin keski- tai Itä-Afrikan maassa.

Namibian pohjoisosissa esiintyy malariaa, joten siihen on syytä varautua ehkäisevällä lääkityksellä etenkin sadeaikana, sekä suojautumalla hämärällä ja pimeässä hyttysiä vastaan suoja-aineilla, pitkähihaisilla ja -lahkeisilla vaatteilla, ja hyttysverkoilla. HIV/AIDS on Namibiassa erittäin yleinen. Sairaaloissa käytettävä veri on testattua.

Suurimmat terveysriskit voi välttää melko yksinkertaisin keinoin. Pese kädet silloin kun siihen on mahdollisuus ja ehdottomasti ennen aterioimista. Suomen ja Namibian apteekeista ja kaupoista saa tehokasta käsienpuhdistusainetta. Hanavesi on turvallista hampaitten pesuun ja periaatteessa myös juotavaksi. Matkailijalle kuitenkin suositellaan juomavedeksi pullotettua tai keitettyä vettä. Kaikki eteesi tuotavat ruuat ovat turvallisia, salaatteja ja jäätelöjä myöten. Kuumalla on syytä suhtautua varauksellisesti majoneesipitoisiin ruokiin, jos ne ovat olleet pitkään lämpimässä.

Turvallisuustilanne

Namibia on suhteellisen turvallinen maa. Sota-aika ja miinat rajaseuduilla ovat historiaa. Aseellisia tai väkivaltaisia ryöstöjä esiintyy, vaikkakin harvoin. Kaupungeissa liikkuu taskuvarkaita ja muita omaisuuttasi halajavia. Pidä rahat, kännykät ja arvoesineet paikoissa, joihin ei päästä helposti käsiksi. Ole varovainen ja tarkkaile ympäristöä, mutta älä pelkää. Pimeällä on vältettävä yksin liikkumista. Liikenneturvallisuus ei ole kovin hyvä. Hyvät tiet innostavat suuriin nopeuksiin, valitettavan usein tuhoisin seurauksin.

Kokerboom-metsä Keetmanshoopin lähistöllä.

Miten Suomesta Namibiaan?

Namibiaan lennetään reittikoneilla. Suomesta ei ole suoria lentoja, joten on varauduttava yhteen tai kahteen vaihtoon. Lufthansa/Eurowings lentää Frankfurtista suoraan Windhoekiin, Qatar Airways yhteistyössä Finnairin kanssa Dohan kautta Windhoekiin. Ethiopianilla pääsee Addis Abeban kautta ja monella muulla yhtiöllä Johannesburgin tai Kapkaupungin kautta. Halvimmat edestakaiset lennot Suomesta maksavat noin 800 euroa, mutta normaalisti turistiluokan lippu maksaa 900-1200 euroa. Lentolipun voi ostaa matkatoimistosta, matkanjärjestäjän kautta tai suoraan lentoyhtiöstä, myös netistä. Tutustu peruutus- tai muutossääntöihin.

Omatoimimatkailu, ryhmä- ja valmismatkat

Namibia on suhteellisen ”helppo” maa omatoimimatkailijan kannalta. Maasta on runsaasti kirjallista infoa ja lisää löytyy internetistä. Julkinen liikenne toimii lähinnä suurempien asutuskeskusten välillä, muualle matkustettaessa on käytännöllisintä vuokrata auto. Näitä löytyy joka lähtöön: pikkuautoja, tila-autoja, pikkubusseja, nelivetopaku- ja viiden ja kahden hengen hyteillä, ja landcruisereita/rovereita, joihin voi saada myös käteviä kattotelttoja. Autoilemaan lähtevä voi lentokoneessa mielessään valmistautua vasemmanpuoleiseen liikenteeseen. Varaukset ja ennakkomaksut voi hoitaa sähköpostilla ja verkkopankkisiirroilla. Luotto- ja kansainvälisillä pankkikorteilla voi maksaa lähes kaikkialla ja nostaa rahaa seinästä. Eurot voi vaihtaa lentokentän tai kaupunkien pankeissa Namibian dollareihin ja samanarvoisiin ja täysin käyttökelpoisiin Etelä-Afrikan randeihin. Viimemainittua valuuttaa voi ostaa myös Suomessa. Eurolla sai vuoden 2022 lopulla noin 17,5 Namibian dollaria tai Etelä-Afrikan randia.

Lähes kaikki suuret suomalaiset matkatoimistot ja monet pienemmät matkanjärjestäjät järjestävät opastettuja ja monipuolisia ryhmä- ja pakettimatkoja. Suuret matkatoimistot mainostavat itseään näkyvästi. Vähemmän tunnettuja, mutta hyviä Namibian matkoja järjestäviä tahoja ja yhteyshenkilöitä löytyy esimerkiksi tässä lehdessä olevista ilmoituksista tai osoitteista. Tammikuisilla matkamessuilla Suomessa voi myös tavata asiantuntevia ja hyviä palveluja tarjoavia namibialaisia matkanjärjestäjiä ja matkailuviranomaisia.

Tule tapaamaan meitä Matkamessuille!

Suomi-Namibia-Seuran löydät osastolta 7ky4.

MATKAMESSUT 2023
Helsingin Messukeskus
20.-22.1.2023

NAMIBIA
pähkinänkuoressa

Pinta-ala
825.418 km2.
Suuri osa maasta on aavikkoa tai kuivaa (Namib, Kalahari) ja harvaan asuttua.

Asukasluku
2,5 miljoonaa.
Elinikäennuste 52.
Vuotuinen väestönkasvu 0,7 %.
Työttömyys 40 %.

Pääkaupunki
Windhoek, n. 400.000 asukasta.

Kielet
Virallinen kieli; englanti.
Puhutuimmat kielet;
oshiwambo 50 %,
rukavango 9 %,
otjiherero,
khoikhoi-gowab (nama-damara),
useita muita bantu- ja khoisankieliä,
afrikaans.

Uskonnot
Noin 90 % kristittyjä (luterilaisia, katolilaisia, metodisteja, anglikaaneja, reformoituja sekä helluntailaisia ym.). Suomen Lähetysseuran ensimmäiset työntekijät saapuivat Namibiaan vuonna 1869 ja Ambomaalle 1870.

Elinkeinot
Karjanhoito, pohjoisessa maanviljelys, syvämerikalastus, kaivannaisteollisuus (timantteja, uraania, kuparia ym.), matkailupalvelut, kauppa.

BKT Ostovoimakorjattu BKT/asukas noin USD 11000 vuodessa (Suomessa n 42000), jakautunut hyvin epätasaisesti vauraan vähemmistön ja köyhän enemmistön kesken. Namibiassa on maailman suurimmat tuloerot.

Matkailu
Maaliskuussa 2020 pandemiaksi julistettu koronavirusepidemia keskeytti kaiken kansainvälisen matkailun puoleksi vuodeksi kokonaan ja kahdeksi vuodeksi rajoituksin. Vuoden 2022 aikana rajoitukset poistettiin, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen aiheuttama epävarmuus ja voimakas hintojen nousu on pitänyt matkailun edelleen aikaisempaa vähempänä, aiheuttaen suurta ahdinkoa matkailupalveluja tuottaville yrityksille ja niiden palveluksessa toimiville työntekijöille.

Useimmat matkailijat tulevat eteläisestä Afrikasta ja Euroopasta. Suosituimmat matkailukohteet ovat Etoshan kansallispuisto, Sossusvlein dyynialue ja useat muut kansallispuistot ja luonnonsuojelualueet, Swakopmundin rannikkokaupunki sekä rannikon tyrskykalastusalueet. Päätiet hyvät (vasemmanpuoleinen liikenne), useita autovuokraamoja, majoitus- ja ravitsemusliikkeet hyvätasoisia. Hintataso kohtuullinen. Suomesta pääsee yhdellä vaihdolla lentämään Frankfurtin (Lufthansan Eurowings Discovery) tai Dohan (Qatar Airways) kautta. Addis Abeban, Johannesburgin tai Kapkaupungin kautta päivittäin useita yhtiöitä.

Ilmasto
Lämmin/kuuma. Ajoittain sateinen kesä marraskuulta maaliskuulle. Talvella, kesä- heinäkuussa, on kuivaa ja yöt ovat kylmät.

Aikavyöhyke
0 tuntia Suomen talviaikaan,
+1/+2 tuntia Suomen kesäaikaan.

Sähkövirtajännite 220/240 V
Pistokkeet eteläafrikkalaista mallia.

Tietoliikenneyhteydet
Maasuunta +264. Kattava 3G/4G -verkko usealla operaattorilla. Useimmat suomalaiset liittymät toimivat. Kaupungeissa internetkahviloita.

Rahayksikkö
Namibian dollari NAD (N$)
EUR 1 = NAD 17,5 (12/2022)
NAD 1 = EURO 0,06 (12/2022)
NAD on sidottu samanarvoiseen ja myös yleisesti käytettyyn Etelä-Afrikan randiin (ZAR).

Valtiomuoto tasavalta
Presidentti Hage Geingob,
pääministeri Saara Kuugongelwa-Amadhila.

Namibia itsenäistyi 21.3.1990 pitkällisen sodan jälkeen. YK Martti Ahtisaaren johdolla valvoi itsenäistymistä Etelä-Afrikan hallinnosta.

Vuoden 2019 vaaleissa Swapo sai 63 paikkaa 96:sta eduskuntapaikasta, merkittävin oppositiopuolue PDM 16 paikkaa. Swapon kannatus laski ensimmäinen kerran alle 2/3:aan ja istuva presidentti sai vain 56 % äänistä.

Lähes puolet kansanedustajista on naisia.

Kehitysyhteistyö
Suomen pitkäaikainen kehitysyhteistyömaa. Suomi on luopunut kahdenvälisen lahja-avun antamisesta ja siirtynyt muihin yhteistyömuotoihin, kuten kaupan ja Namibian maailmantalouteen integroitumisen kehittämiseen ja institutionaaliseen yhteistyöhön sekä namibialaisten kansalaisjärjestöjen tukemiseen ja matkailun edistämiseen.

Matkustusdokumentit
passin on oltava voimassa 6 kk matkan jälkeen. Suomalaisella passilla matkustava ei tarvitse viisumia alle 3 kk:n oleskeluun/vuosi. Virustesti pakollinen ennen matkaa.

Suomen suurlähetystö Namibiassa
Embassy of Finland
P.O. Box 3649, Windhoek, Namibia.
(2 Crohn Street)
+264 61 221355 (tel)
+264 61 221349 (fax)
sanomat.win@formin.fi
www.finland.org.na
Suurlähettiläs Leena Viljanen.

Namibian suurlähetystö Suomessa ja Baltiassa
Unioninkatu 18, 00130 Helsinki
+358 10 8509700
info@namembassy.fi
www.namembassy.fi
Suurlähetystön henkilökunta:
Ambassador H.E. Charles B. Josob

Namibian kunniakonsuli, Pirkanmaan alue
Timo Palander, puh. 040 5589883,
timo@palanders.fi.

Nyt pitkään kaipaamallesi matkalle! Avara ja ystävällinen eteläinen Afrikka kutsuu!

Räätälöimme sinulle tai ryhmällesi hienon ohjelman ja sopimuksen mukaan hoidamme lento-, auto—ja majoitusvaraukset ja haluttaessa myös oppaan. Osallistu opastamallemme pakettimatkalle. 12 – 17 päivän pituinen matka maksaa 2900 – 4100 euroa, sisältäen lennot, laajan kiertomatkan ilmastoidussa autossa, hyväntasoisen ja turvallisen majoituksen aamiaisineen, päivällisineen ja juomineen sekä suomalaisen oppaan. Telttailijalle alennusta.

Katso lisää sivuiltamme www.koonono.com tai pyydä esite.

Koonono Matkat Oy

Myllärintanhua 1 F 20, 00920 Helsinki

stefan@koonono.com, 045 123 8272

olle@koonono.com, 050 4656 152

MAINOS – MAINOS – MAINOS

Koe Namibia pintaa syvemmältä!

26.6.-12.7.2023

Lähde kanssamme Namibiaan ensi kesänä! Hyvin monipuolinen kattaus ainutlaatuista luontoa, lähetyksen historiaa, perinteistä kulttuuria, tavallisten ihmisten elämää.

- Windhoek
- Oniipa ympäristöineen
- Nkurenkuru
- Rundu
- Etosha
- Swakopmund

Vastuullisena matkanjärjestäjänä Koonono Matkat (koonono.com), matkanjohtajana FM, TM Eeva-Maria Muurman (eeva-maria.muurman@edu.hel.fi)

Ylisukupolvista taidetta Swakopmundissa

Swakopmundissa avautuu 4.3.2023 Matilda Löytyn Be|longing -nimeä kantava taidenäyttely. Teokset käsittelevät ulkosuomalaisuudesta suomalaisuuteen ja takaisin lipumista sekä kolmen sukupolven tarinaa Suomessa ja Namibiassa.

Matilda Löytty

Näyttelyssä nähdään Matilda Löytyn animaatioita, joissa on käytetty taustalla Kirsti Löytyn maalauksia ja joihin Sakari Löytty säveltää musiikit.

Maaliskuussa Swakopmundissa avautuva Matilda Löytyn taidenäyttely on osa ylisukupolvista Be|longing -taidehanketta, joka ammentaa Löytyn suvun historiasta Namibiassa. Työryhmään kuuluu Matilda ja hänen isänsä, lähetystyöntekijä/muusikko Sakari Löytty, joka säveltää näyttelyyn musiikkia. Teoksia on valmistettu vuodesta 2021 alkaen, jolloin sysäyksen hankkeelle antoi Matildan Isoäidin, lähetystyöntekijä/teologi/kuvataiteilija/

runoilija Kirsti Löytyn kuolema. Isoäidin jälkeensä jättämä taiteellinen perintö ja suruprosessi käynnistivät luovan projektin, jonka aikana on pohdittu, millaisia uusia tasoja ja merkityksiä voi luoda taiteella, joka rakentuu vanhan päälle. Näyttely käsittelee taiteellisesti ylisukupolvisuutta, kuulumisen ja kaipauksen kokemuksia sekä toisaalta jatkuvaa liikkeessä olemista. Taiteen tekemisen kautta kysytään: voiko yhteistyö yltää haudan taakse?

Näyttely toteutetaan Swakopmund Arts Associationin ylläpitämässä Woermannhaus -galleriassa, joka sijaitsee Namibian toiseksi suurimmassa kaupungissa Swakopmundissa, Atlantin rannikolla. Kaupungissa sijaitsi vuosina 1950–1989 suomalainen yksityiskoulu, joka toimi Suomen Lähetysseuran työntekijöiden lasten kouluna. Hankkeeseen ja näyttelyyn muusikkona osallistuva Sakari Löytty kävi lapsena tätä koulua vuosina 1966-1967. Matilda Löytty kävi samaista suomalaista yksityiskoulua vuosien 1996 - 2000 aikana, kun se sijaitsi Oniipassa, Namibian pohjoisosassa. Näyttelyn järjestäminen Swakopmundissa kunnioittaa Suomen ja Namibian toisiaan leikkaavaa historiaa ja ottaa paikkasidonnaisuudellaan kantaa suomalaisten lähetyslasten kokemuksiin Swakopmundissa.

Swakopmund Arts Association perustettiin vuonna 1947 ja nykyään seura järjestää näyttelyitä Woermannhaus - galleriassa ja pyrkii tukemaan musiikki- teatteri ja kuvataiteilijoita kaikilta mantereilta. Taideyhdistys on edelleen ainoa aktiivinen yhdistys, joka toimii voittoa tavoittelemattomana järjestönä Swakopmundin ja koko Namibian taideyhteisön hyväksi. Historiallinen rakennuskokonaisuus, jossa näytte-

Woermannhaus Gallery sisältä ja ulkoa.

lypaikka sijaitsee, valmistui vuonna 1894. Kompleksi koostuu päärakennuksesta, sisäpihasta ja niin sanotusta Damara-tornista, joka toimi aikoinaan vesitornina, maamerkkinä ja navigointipisteenä Woermann-linjan laivoille. Galleria sijaitsee rakennuksen yläkerrassa, ja siihen kuuluu neljä huonetta. Be|longing -näyttely kattaa koko galleriatilan.

Kuka

Matilda Löytty on kuvataiteilija (MA) joka työskentelee usein kansainvälisten taiteellisten hankkeiden ja tutkimuksen parissa. Löytty on kiinnostunut kulttuurienvälisestä dialogista sekä taiteen, yhteiskunnan ja historian risteämiskohdista. Hän on valmistunut Aaltoyliopistosta Nordic Visual Studies and Art- nimisestä ohjelmasta. Hänen pro gradu -työnsä tutki taideperustaisesti oppimista ja Namibiassa sijaitsevia Nakambale- sekä Onandjokwe Medical -museoita. Viimeisen viiden vuoden ajan Matildan työskentelyn teemat ovat liittyneet historian taiteelliseen tutkimiseen paitsi yhteiskunnallisella myös henkilökohtaisella, ylisukupolvisella tavalla. Siten työskentelyn aiheiksi on tullut luontevasti oman suvun vaiheet myös Namibiassa. Taiteilijanuran Löytty on aloittanut taidemaalarina ja ensimmäinen taidenäyttely hänellä oli Windhoekin Omba Art Galleryssä IB-lukion lopussa. Myöhemmin mukaan on tullut yhteisötaiteellisia menetelmiä, ympäristöteoksia, mediataidetta ja sarjakuvaa. Namibiassa hän on viettänyt aikaa useamman kerran Suomen muuton jälkeen, usein taiteen tekemisen tai tutkimuksen merkeissä. Nykyään Matilda toimii omalla toiminimellä kuvataiteilijana, graafisena suunnittelijana ja erinäisissä tehtävissä museoalalla. Hän työskentelee projektiluontoisesti pienten kulttuurihankkeiden parissa ja yhteistyötahoja ja asiakkaita on Suomesta, muista Pohjoismaista ja Namibiasta.

Swakopmundin näyttelyssä esillä olevissa teoksissa Matilda pohtii kokemuksia ja muistoja lähetyslapsena Namibiassa vuosina 1998-2007, sekä Suomeen palaamista ja sopeutumista. Esiin nousee kysymyksiä sukupolvien ketjusta ja esimerkiksi siitä, mitä ihmisestä jää kuoleman jälkeen seuraaville sukupolville. Lisäksi kysytään voiko omien vanhempien ja isovanhempien kokemuksiin samaistua? Voiko muuttuvassa maailmassa, jossa ollaan jatkuvassa liikkeessä, löytää kodin? Miten suomalainen ja namibialainen kulttuuri risteävät ja ovat vaikuttaneet toisiinsa historian saatossa ja mitä voimme toisiltamme oppia?

Näyttelyssä on esillä myös Kirsti Löytyn maalauksia hänen elämänsä varrelta Suomesta ja Namibiasta sekä otteita hänen runoistaan ja päiväkirjoistaan läpi elämän, alkaen vuodesta 1941 Tampereella ja jatkuen Afrikan vuosien yli. Matilda toteuttaa Kirstin päiväkirjoihin, runoihin ja maalauksiin perustuvia omia tulkintojaan maalausten ja animaatioiden kautta, jotka integroituvat yhdeksi multimediainstallaatioksi. Sakari Löytyn säveltämät

äänitaide/musiikkiteokset toimivat äänimaisemana ja laajentavat visuaalista kokemusta luoden installaatiolle auditiivisen ulottuvuuden. Musiikki ammentaa afrikkalaisista ja suomalaisista maisemista sekä ihmisten elämästä ja toteutetaan osaksi yhteistyössä namibialaisten muusikoiden kanssa.

Kolme sukupolvea ovat kaikki omalla tavallaan sisällyttäneet taiteeseensa kokemuksia Afrikassa vietetyistä vuosista ja Suomeen paluusta. Yhteen koottuna eri sukupolvien taide luo kuitenkin uusia merkityksiä ja tärkeää dialogia, sillä kokemukset ovat paikoitellen todella erilaiset keskenään. Osa tarinoista ja kuvista on sidottu suomalaisiin ja osa namibialaisiin ihmisiin sekä maisemiin. Tärkeässä osassa on myös luonto.

Hankkeen aikana Matilda piirtää päiväkirjamuotoista sarjakuvaa.

Hankkeen aikana Matilda piirtää päiväkirjamuotoista sarjakuvaa, joka on tarkoitus julkaista hankkeen lopuksi. Matilda kuvaa tätä eräänlaiseksi taideaiheiseksi taiteeksi tai ”metataiteeksi”, jonka avulla monikerroksisuutta pääsee purkamaan visuaalisesti. Sarjakuvissa käsitellään mm. omia muistoja, kodin ilmenemismuotoja, materian ja visuaalisen kuvaston merkitystä sekä ympäristökysymyksiä, kun perinnöksi jäänyttä tavaramäärää kuljetetaan kaupungista ja maasta toiseen. Hankkeen ja erityisesti kolme kuukautta kestävän näyttelymatkan eri vaiheet Namibiaan ja takaisin tallentuvat sarjakuvien kautta laajemmalle yleisölle.

Jatkossa

Maaliskuun jälkeen hankkeen työstäminen jatkuu ja teokset saavat lisää sisältöä Suomessa syksyllä 2023 järjestettävää taidenäyttelyä varten. Näyttely pystytetään Juupajoella sijaitsevaan Walleniuksen Wapriikkiin elo-syyskuussa. Entinen Korkeakosken kenkätehdas ja viehättävä tehdasyhdyskunta kuuluu valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen joukkoon. Tehdasyhdyskunta on hiljattain muuntunut kulttuurikeskittymäksi, joka tarjoaa myös Be|longing -näyttelylle hienot puitteet. Matildan perhe on useammassa sukupolvessa asunut Pirkanmaalla ja nykyään hän itse asuu ja työskentelee Orivedellä. Tärkeää oli valita myös Suomesta näyttelypaikaksi suvun historian kannalta läheinen sijainti. Suomessa näyttely saa erilaisia merkityksiä kuin Namibiassa ja se avaa osaltaan Afrikka-kuvaa stereotyyppisestä kuvastosta kohti nykyaikaisempaa ja pirstaloituneempaa, ambivalenttia ilmenemismuotoa. Lisäksi lähetyslapsen silmin kerrottuna tuodaan esiin erilaista narratiivia lähetystyöstä.

Suomessa on iso joukko lähetyslapsena eläneitä suomalaisia ja muita “matkalaukkuelämää” kokeneita, joille näyttely voisi olla ajankohtainen. Näyttelyvieraiksi Namibiassa ja Suomessa toivotaan aivan kaikenlaisia ihmisiä iästä tai taustoista riippumatta. Suomesta löytyy monenlaisia kytköksiä Namibiaan ja vaikka tarinat ovat hyvin erilaisia ja jotkut vaikeitakin, voi taide tarjota tavan käsitellä jaettua kokemusta. Mieluisaa olisi, jos vieraat intoutuisivat näyttelyn avulla pohtimaan myös omaa ylisukupolvista perintöään. Monikulttuurisuus /-kielisyys on aina ajankohtainen ilmiö ja on huomiolle pantavaa, että kielimuurit voivat olla paitsi maiden, myös sukupolvien välisiä. Jakamalla oman suvun tarinaa Matilda toivoo mahdollistavansa keskustelunavauksia myös muille. Hän toivoo, että näyttelyt voisivat luoda myös käytännössä vanhan ja uuden risteämiskohtia, eli että useat tulisivat näyttelyvieraiksi omien lapsiensa, vanhempiensa tai isovanhempiensa kanssa!

Seuraa Matildan matkaa instagramissa nimimerkillä @matildraws.
Päivityksiä tulee myös nettisivuille:
www.matildaloytty.com

Elämää kahden maan välillä

Teksti*: Nora Shigwedha.* Kuvat*: Nora Shigwedhan kotialbumi*

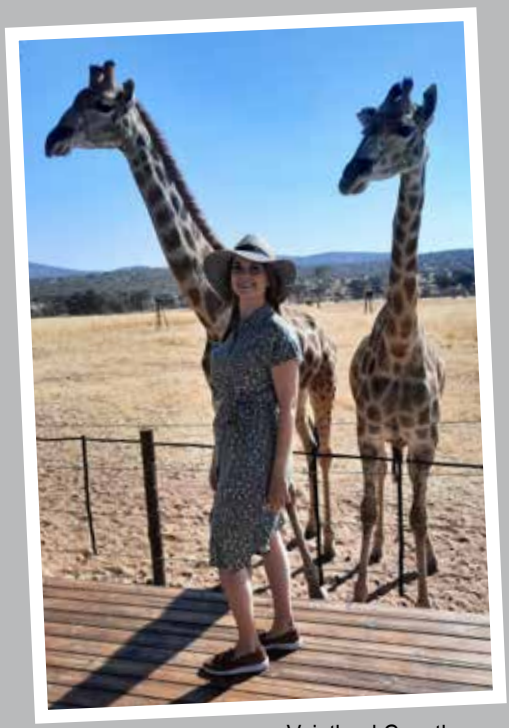
Kun aloitin kansainvälisen liiketalouden opinnot Tampereen ammattikorkeakoulussa vuonna 2016 en olisi osannut kuvitella, että tutkinnon myötä tieni veisi Windhoekiin ja perustaisin sinne perheen sekä yrityksen. Näin kuitenkin kävi, kun vuonna 2018 oli aika lähteä vaihto-opiskelijaksi. Unelmanani oli aina lähteä Afrikkaan ja pian selvisikin, että minulle ainoa mahdollinen vaihtomaa Afrikassa on Namibia.

Olin ainoa ensisijainen hakija tähän erikoisempaan matkakohteeseen ja näin paikkani varmistui NUST-yliopistosta yhdeksi lukukaudeksi. En tiennyt maasta paljoakaan etukäteen, mutta päätin rohkeasti lähteä kohti uutta seikkailua. Namibialainen upea monimuotoinen luonto, korkeat vuoret, Saksan vaikutus, monikulttuurisuus ja kehittynyt pääkaupunki yllätti minut, samoin heinäkuiset pakkasyöt, jotka koin ensimmäisenä yönä, kun heräsin kaivamaan villasukkiani.

Ihastusta ensi silmäyksellä

Ihastuin heti Namibialaiseen rentoon elämänasenteeseen, asioista ei oteta turhaa stressiä ja aikataulut ovat aina vähän sinnepäin. Pian minulle selvisi lisää suomalaisten vaikutuksesta Namibiassa ja näiden kahden maan ystävyyssuhteesta. Olin ihmeissäni, miten kaikista mahdollisista maista päädyinkään tällaiseen maahan, jolla on vuosikymmeniä kestäneet siteet kotimaahani. Koin, että olin tullut juuri sinne, minne minun kuuluikin; olin kotona.

Vaihtoni aikana tapasin nykyisen puolisoni paikallisessa seurakunnassa. Suomen paluun koittaessa ei suunnitelmanani ollut tulla takaisin Namibiaan ja totesinkin, että palaan joskus, jos niin on tarkoitus. Ei mennyt kuin kolme kuukautta ja olin takaisin Namibiassa tekemässä työharjoittelua ja kirjoittamassa opinnäytetyötäni ja sille tielle jäin. Valmistumisen jälkeen olin töissä erilaisissa hommissa ja häitämme juhlittiin Windhoekissa helmikuussa 2020, juuri ennen kuin korona laittoi maailman sekaisin. Sukulaisia ja ystäviä lensi Suomesta ja häitä vietettiin kahtena päivänä, ensin länsimaalaisittain ja seuraavana päinä anoppini kotona Oshiwambotyyliin. Suurin osa suomalaisista vieraistamme on kokeneita matkaajia, jotka ovat käyneet kymmenissä maissa. He totesivatkin, että Namibiassa on sitä jotain ja se oli yksi hienoimmista reissuista. Namibia on maa, joka tulisi kokea ainakin kerran elämässä.

Voigtland Guesthouse

Pyöritämme puolisoni kanssa PikkieBoss Performance nimistä autokorjaamoa Windhoekin keskustassa. Puolisoni harrastaa kiihdytysajoja ja on tunnettu Namibian autopiireissä. Hän ihastelee suomalaista autourheilua ja toivoo että voisi joku päivä rakentaa oman kilpa-auton Suomeen. Tällä hetkellä olen Suomessa suorittamassa hallintotieteen maisteriopintoja, mutta kaipuu näin pakkaspäivänä Namibian auringon alle on kova.

Oshiwambosukunimeni herättää ihmetystä Suomessa ja se on antanutkin hyvän mahdollisuuden kertoa suomalaisille lisää Namibiasta. Namibiassa puolestaan aksenttini ja monikulttuurinen avioliittomme herättää välillä ihmetystä ja olenkin saanut kertoa paljon Suomesta ja miten Suomen vaikutus edelleen tänä päivänä näkyy Namibiassa. Olen erittäin kiinnostunut Suomen ja Namibian suhteesta ja haluaisin tulevaisuudessa olla osana jatkamassa sitä työtä mitä suomalaiset ovat Namibiassa tehneet.

Tekemistä riittää

Windhoekissa elämä on melko turvallista ja rauhallisempaa kuin monessa muussa pääkaupungissa. Windhoek kehittyy koko ajan ja uusia paikkoja aukeaa jatkuvasti. Lempipuuhaani on käydä paikallisissa kahviloissa, Grove-kauppakeskuksessa ja syödä namibia-

laista katurokaa Single Quarters Open Marketilla.

Tykkään tehdä viikonloppureissuja aina kuin mahdollista. Yksi ehdoton suosikkini on Voigtland Guesthouse, jossa pääsee syöttämään kirahveja. Rentoutusta kaivatessa suuntaan GocheGanas -lodgelle, jossa pääsee kylpemään ja ottamaan erilaisia hoitoja luonnon keskellä. Rakastan käydä rannikolla Swakopmundissa, siellä on loistavia ruokapaikkoja ja paljon aktiviteetteja. Suosikkipaikkani rannikolla on Sandwich harbour, jossa hiekkadyynit kohtaavat Atlantin valtameren.

Namibiaan tullessa on ehdotonta käydä safarilla, Etoshan kansallispuisto on yksi hienoimpia paikkoja. Pääkaupungin läheltäkin löytyy hyviä pienempiä safarikohteita kuten Erindi Private Game Reserve. Namibiassa on paljon opastettuja matkoja eri kohteisiin ympäri maata, nämä ovat sopivia varsinkin silloin kun aikaa on vähemmän ja haluaa nähdä kaiken mahdollisen. Mikäli maassa viettää enemmän aikaa on omatoimimatka hyvä idea, jolloin eri kohteita saa kiertää rauhassa omalla aikataululla.

Maassa on hyvät tiet ja upeat maisemat, parasta onkin roadtripillä ihastella tähtitaivasta. Namibiassa riittää nähtävää enkä kaikkea ole vielä kerennyt näkemään, unelmoin edelleen reissusta Sossusvleihin.

Kahden kotimaan rikkaus

Moni ihmettelee miksi haluan asua Namibiassa, sillä heidän mielestään Suomessa asiat olisivat paremmin koulutuksen, terveydenhuollon ja työllistymisen kannalta. Vastaan silloin aina, että joka maalla on hyvät ja huonot puolet, mutta minulle tärkeintä on ihmiset. Namibiassa korostuu yhteisöllisyys, iloisuus, toisten auttaminen ja kaikkien kanssa voi heittää small talkia, tämä sopii minun kaltaiselle epätyypilliselle suomalaiselle. Koen, että on suuri rikkaus kutsua kahta niin erilaista maata kotimaaksi, vaikka pitkä välimatka on välillä haastava, kun molemmissa maissa on perhettä ja ystäviä. Suomessa ja Namibiassa on paljon erilaista, mutta myös jotain niin samaa. Odotankin innolla, että maaliskuussa syntyvä esikoispoikamme pääsee kasvamaan näiden kahden kulttuurin keskellä.

Kirkkoja Namibiassa

Namibialaiset ovat kirkkokansaa. Kun Suomessa kirkkoja suljetaan säästösyistä, niin Namibiassa niitä halutaan lisää. Koronakesänä 2021 matkustimme edellisen kerran ympäri Namibiaa ja tämän jutun kuvat ovat siltä matkalta. Kaikki tässä esiintyvät kirkot edustavat luterilaista kristillisyyttä – oma lukunsa olisivat kaikkien muiden kirkkokuntien kirkot perinteisestä katolisuudesta erilaisiin afrikkalaisperäisiin helluntailaistyyppisiin kirkkoihin.

Teksti: *Eeva-Maria Muurman.* Kuvat: *Esa Teräväinen ja Eeva-Maria Muurman.* Kartta: *Heikki Salko.*

Pääkaupunki Windhoekin näkyvin maamerkki on pitkään ollut Christuskirche, joka on peräisin Saksan siirtomaavallan ajalta ja edelleenkin saksalaisen seurakunnan käytössä. Viime vuosikymmenellä kirkon naapuriin on kuitenkin kohonnut korkeammalle kurkottava, pohjoiskorealaisten rakentama Independence Memorial Museum, josta käsin kuva on otettu.

Lähetystyö alkoi Namibiassa jo 1800-luvun alussa, ensimmäisenä Lontoon Lähetysseuran toimesta. Yksi ensimmäisistä lähetyssaarnaajista oli Heinrich Schmelen, joka kierteli Oranjejoen ympäristössä liikkuvan namakansan mukana. Schmelen vihki itsensä avioliittoon nama-Zaran kanssa matkatakseen säädyllisesti samassa härkävankkurissa. Schmelenhaus, jo-

Christuskirche.

Schmelenhaus.

hon hän myöhemmin asettui asumaan Bethanien-nimiselle lähetysasemalle, on tiettävästi Namibian vanhin kivirakennus. Sen vieressä on myös 1800-luvun puolivälissä pystytetty saksalaisen lähetyksen kirkko ja hautausmaa.

Namibian vanhin kivinen kirkkorakennus löytyy Otjimbingwesta. Aikoinaan Otjimbingwe sijaitsi rannikolta sisämaahan johtavan kauppareitin varrella ja se oli jopa hetken aikaa Saksan Lounais-Afrikan pääkaupunki. Nykyisin kyseessä on syrjäinen kylä, jossa Olle Erikssonin sanoin “aika seisoo tai kulkee taaksepäin”. Suomalaisen lähetyshistorian kuuluisin lähetyssaarnaaja Martti Rautanen löysi Friedansa – joka muuten oli Heinrich ja Zara Schmelenin lapsenlapsi – juuri Otjimbingwesta. Siellä sijaitseva aksalaisen lähetyksen kirkko, jossa muun muassa Rautaset vihittiin, on nykyisin kansallinen muistomerkki.

Jutussa käsitellyt kirkot kartalla.

Suomalaiset lähetyssaarnaajat saapuivat Ambomaan Omandongolle vuonna 1870. Tälle paikalle, josta suomalaisten tekemä työ alkoi, namibialaiset rakensivat kirkon lähetyksen 150-vuotisjuhlien innoittamana. Juhlat tosin

Otjimbingwen kirkko.

jäivät pitämättä, kun korona esti niin matkustamisen kuin kokoontumisen. Omandongon kirkko ja sen vieressä oleva Martti Rautasen patsas muistuttavat kuitenkin pitkästä historiasta, joka yhdistää namibialaiset ja suomalaiset. Me koimme mieliinpainuvan retken, kun saimme oppaat kirkolle päätien varrella olevasta kapakasta. Tie Omandongolle kulkee vielä hiekkaisia uria pitkin.

Olukonda

Ikoninen lähetyshistorian kohde on tietenkin Olukondan kirkko, jonka rakennustöitä Martti Rautanen on johtanut. Kirkko vihittiin käyttöön 1889. Vieressä on museona Rautasten koti. Nykyisin ympärille on rakennettu myös majoituspalveluja ja muuta infrastruktuuria, millä houkutella turisteja. Itse kirkko kaipaisi kovasti kunnostusta.

Aikoinaan työ Ambomaalla ei ollut helppoa. Jos toimintatapana olisivat olleet nykyajan tyyliin parin vuoden projektit, ei siellä olisi saatu mitään aikaan. Ensimmäisiä kasteita saatiin odottaa melkein 13 vuotta ja ensimmäiset lähetystyöntekijät kokivat muutenkin monenlaisia takaiskuja ja vaikeuksia. Ensimmäisten saapuneiden joukossa ollut käsityöläinen Antti Piirainen muutti pian Ambomaalta pois muun muassa siksi, ettei kokenut mielekkäänä toimia kuninkaan ilmaisena aseseppänä. Uusi koti löytyi Omarurusta, jonne Piirainen perusti kaupan. Sieltä sai tarinan mukaan ostaa mitä tahansa, jopa luistimet. Omarurun hautausmaa, jonne Antti Piirainen ja jo ennen häntä hänen vaimonsa ja vastasyntynyt lapsensa on haudattu, oli puhutteleva paikka. Hautausmaan vieressä on vuodelta 1870 peräisin oleva saksalaisten rakentama kirkko.

Olukondan kirkko.

Saksalaista historiaa huokuu myös Lüderitzin yli satavuotias Felsenkirche. Se on rakennettu vaikuttavalle paikalle jylhälle, korkealle kalliolle. Lüderitz on muutenkin merkillinen paikka: pikkukaupunki kaukana kaikesta muusta, meren rannalla, tummien vulkaanisten kivien keskellä ja hiekkaerämaan saartamana. Lüderitzin kirkossa on upeat lasimaalaukset, joista monet esittävät raamatullisia aiheita, mutta isännän paikan on ottanut Martti Luther.

Lüderitzin Felsenkirchen lasimaalaus.

Okahaon kirkko.

Namibian toisessa ääressä, jälleen kaukana kaikesta muusta, sijaitsee Opuwo. Siellä voi kohdata Namibian stereotyyppisesti “afrikkalaisinta” elämää, toisaalta turistin “kimppuun hyökkääviä” kaupustelijoita, toisaalta perinteisen elämäntapansa ja asusteensa säilyttäneitä himboja. Opuwosta – ja Opuwossa – moni muistaa Ulla Nenosen, jonka yli 50 vuoden lähetystyöura lähenee jo Martti Rautasen ennätystä. Kun Nenonen jäi Suomen Lähetysseurasta eläkkeelle, hän siirtyi keskeiseltä paikalta syrjäiseen Opuwoon ja teki siellä raamatunkäännöstyötä niin pitkään kuin kunto salli.

Okahao sijaitsee ennen Ambomaana tunnetun alueen läntisimmässä osassa. Jo Martti Rautanen yritti tehdä töitä samalla paikkakunnalla, mutta Ongandjeran kuninkaan uhittelu pakotti hänet siirtymään Ondongaan. 1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä suomalaisten tekemä lähetystyö alkoi siellä uudestaan. Okahaossa on uusi tilava kirkko, vanhasta kirkosta suunnitellaan seurakuntataloa.

Oshakatin kirkot.

Kävimme monessa muussakin entisen Ambomaan kirkossa, monen suomalaisen tuntemissa seurakunnissa. Namibiassa tuntuu olevan varsinainen kirkonrakennusbuumi. Tuntui olevan maan tapa, että kun vanha kirkko on tullut ikänsä päähän tai jäänyt liian pieneksi, niin viereen rakennetaan uusi kirkko. Vanha saa jäädä pystyyn seurakuntataloksi, kuorojen harjoituspaikaksi tai muuhun käyttöön. On hienoa, että ihmisillä on halua ja varaa rakentaa uusia kirkkoja – suomalaisesta näkökulmasta kuitenkin myös surullista, että kunnostusta ja ylläpitoa ei oikein osata tai viitsitä tehdä.

Oshakatin kaksi kirkkoa ovat yksi konkreettinen esimerkki uudesta kirkosta vanhan vieressä. Vanhassa olisi suomalaisen silmään enemmän tyyliä

Nkurenkurun kirkko

kuin uudessa, toki sisällä sitten näkee rakennuksen ja sisustuksen kunnosta, kumpi on uudempi. Oshakatin kirkolla tapasimme Valden, joka kauppasi meille korejaan.

Myös entinen kotikaupunkini Nkurenkuru Kavangolla on saanut uuden kirkon. Se on rakennettu paikalle, jossa suoritettiin Nkurenkurun ensimmäiset kasteet ja uusi seurakunta syntyi 1926. Edellisellä matkalla paikkakunnan silmäätekevät esittelivät minulle innokkaasti uuden kirkon rakennussuunnitelmia. Viime matkalla pääsin saarnaamaan valmiissa kirkossa. Kirkkokansaa oli koronarajoitusten vuoksi paikalla vain vähän, mutta osataan Namibiassakin – jumalanpalvelus striimattiin nettiin kaikkien halukkaiden seurattavaksi. Sitä Namibiassa tehdään muuten edelleenkin, vaikka rajoitukset on jo purettu. Sanankuulijoita löytyy kyllä kännyköiden aikakaudella.

Noin kymmenen kilometrin päässä Nkurenkurusta sijaitsee kylä nimeltä Kanyikama. Sinne yksi Namibian varakkaimmista miehistä on perustanut maatalousyrityksen, joka näyttäisi tuovan hyvää niin omistajalleen Winfrid Metzgerille kuin ympäristön asukkaillekin. Farmilla on mangoviljelyksiä, mylly maissijauhon jauhamiseen, sikala ja teurastamo. Farmin isäntä kyseli sitten, mitä muuta paikkakunnalle tarvittaisiin. Vastaus namibialaisittain oli: kirkko. Kanyikaman kirkko on nyt pystyssä ja siellä on vaikuttavat paikallisesta elämästä kertovat lasimaalaukset.

Ehkä suurimman vaikutuksen minuun teki kuitenkin Ngcamadangin kirkko Kavangolla, kaukana kaikesta. Muut kirkot olivat enemmän tai vähemmän matkan varrella muutenkin, tänne täytyi ihan varta vasten matkustaa. Pihalle on haudattu rovasti Pentti Toivanen. Kun näin paikan, en enää ihmetellyt, miksi sinne. Paikassa oli jotain puhuttelevaa ja lumoavaa. Toivanen on käynyt siellä viemässä sanomaa syrjäseudun ihmisille, myös san-kansaan kuuluville. Kirkossa on rouvansa Railin tekemät hienot savireliefit ja maalaukset, jotka tekijänsä mukaan olivat vain luonnoksia, ilmeisesti harjoitelmia isoa Rundun kirkkoa varten, mutta minusta upeita sellaisinaan. Kunnioitan suuresti edesmenneitä lähetystyöntekijöitä, jotka ovat pyrkineet lähelle kaukaisimpiakin ihmisiä ja tehneet työtänsä ilman nykyajan mukavuuksia, jotka helpottavat meidän elämäämme. Kirkot, rakennuksinakin, viestivät sanomaa ja ovat rauhoittumisen paikkoja kaikenlaisen melskeen keskellä.

Kanyikaman kirkko.

Namibialaista ruokaa!

Joukko innokkaita oppijoita kokoontui 5.11.2022 African Pots ravintolan keittöön Suomi-Namibia-Seuran ja AFAES ry:n järjestämään ja Moniheli ry:n rahoittamaan työpajaan oppimaan namibilaisen keittiön saloja.
Dora Puhakan johdolla valmistui muun muassa hirssipuuroa, vetkoek-munkkeja, kanapataa, pinaattimuhennosta ja muita herkullisia annoksia!

Kuvat: *Iinge Lapp ja Pauliina Shilongo.*

Jäsen-maksu 2023:

Hei!

Vuoden 2022 jäsenmaksujakin puuttuu vielä! Tarkastatko tiliotteeltasi onko suorituksesi vielä lähtemättä. Voit maksaa molemmat kerralla.

Kiitos maksaneille!

Jäsenmaksu 20€/vuosi, opiskelijat 10€/vuosi

Jos/kun osoitteesi muuttuu, niin voitko ystävällisesti kertoa vanhan ja uuden osoitteesi sähköpostilla: seppo.kalliokoski@icenet.fi

TILISIIRTO. GIREERING

Saajan tilinumero / Mottagarens kontonummer: IBAN FI48 8000 1970 1254 81 — BIC

Saaja / Mottagare: SUOMI-NAMIBIA-SEURA

JÄSENMAKSU 2023
Eräpäivä 31.1.2023

Jos maksat muulta kuin omalta tililtäsi, merkitse viestikenttään oma nimesi.

Maksajan nimi ja osoite / Betalarens namn och adress

Allekirjoitus / Underskrift

Viitenumero: 31697

Eräpäivä: 31.1.2023

Tilillä nro / Från konto nr

Euro: 20,00 €

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.

Lähettäjä:
Suomi-Namibia-Seura
Rauhanasema
Veturitori
00520 HKI

Liity jäseneksi !

Olisiko ystäväpiirissäsi ketään Namibiasta kiinnostunutta, jota voisit myös pyytää mukaan?

Jäsenmaksu vain 20€ vuodessa
Ilmoita osoitteesi puhelimitse
040 774 3504
(Seppo Kalliokoski) tai sähköpostilla
seppo.kalliokoski@icenet.fi

Kuva: Salvatore Gebbia, Pexels